

ENSEMBLE
RICER
CATA

V SLOVENSKOM
ROZHLASE

OLD BOYS ANTHOLOGY

27. 11. 2021 o 19:00
Veľké koncertné štúdio
Slovenského rozhlasu

VIII. ročník

Ensemble Ricercata v Slovenskom rozhlase, 8. ročník
Umelecký riaditeľ a dramaturgia: Ivan Šiller
Management: Ivan Šiller, Juraj Beráts
PR: Katarína Uhrová
Texty: Mária Gavalová
Zostavenie a redakcia textov: Irena Lányiová
Dizajn a layout: Marián Preis
Fotografie: Lukáš Gál Photography

Hlavný organizátor:

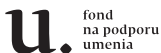
Spoluorganizátor:

:RÁDIO DEVÍN

Cyklus koncertov je súčasťou hudobno-edukačnej relácie Rádia Devín Hudobná dielňa.

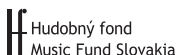
S podporou

Ensemble Ricercata v Slovenskom Rozhlase podporil z verejných zdrojov ako hlavný partner Fond na podporu umenia.

S podporou Bratislavského samosprávneho kraja

S finančným príspevkom Hudobného fondu

S podporou SOZA

**E N S E M B L E
R I C E R C A T A**

OLD BOYS ANTHOLOGY

Ensemble Ricercata:

Matúš Veľas (hoboj)

Ronald Šebesta (klarinet)

Jan Hudeček^{CZ} (fagot)

Carlie Bigelow^{CA} (lesný roh)

Daniela Varínska (klavír)

Andrea Báležová (klavír)

Ivan Šiller, umelecký vedúci (klavír)

ENSEMBLE RICERCATA

Juraj Beneš (1940 - 2004):

Old Boys Anthology. Suita pre klavír č. 2

Prelúdium
Balada
Impromptu
Air
Pochod
Reminiscencia
Canone
Berceuse
Echo
Postlúdium

Ivan Šiller, umelecký vedúci (klavír)

PRESTÁVKA

Tomáš Boroš (1971):

**Radio Rhapsody pre klavír, dychové kvarteto
a rozhlasovou nahrávku**

* světová premiéra

Andrea Bálešová (klavír)

Matúš Veľas (hoboj)

Ronald Šebesta (klarinet)

Jan Hudeček^{CZ} (fagot)

Carlie Bigelow^{CA} (lesný roh)

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791):

**Kvinteto Es dur pre klavír, hoboj, klarinet,
lesný roh a fagot, KV 452**

Largo - Allegro moderato

Larghetto

Allegretto

Daniela Varínska (klavír)

Matúš Veľas (hoboj)

Ronald Šebesta (klarinet)

Jan Hudeček^{CZ} (fagot)

Carlie Bigelow^{CA} (lesný roh)

Marian Lejava (1976):

**Quintettino tenero (illuminato dal grande
Amadeo) (notturmo no. 7)**

*světová premiéra

I. (... und Ligeti ist auch dabei)

II. (... und Wolff ist auch dabei mit
Schoenberg und Berg...)

III. (... und Kurtág mit Ives sind auch dabei)

Andrea Bálešová (klavír)

Matúš Veľas (hoboj)

Ronald Šebesta (klarinet)

Jan Hudeček^{CZ} (fagot)

Carlie Bigelow^{CA} (lesný roh)

Dnešný koncert cyklu Ensemble Ricercata v Slovenskom rozhlase už na prvý pohľad a počutie zaujme pestrou dramaturgiou. V jeho prvej polovici zaznie klavírna hudba Juraja Beneša – dielo *Old Boys Anthology* s podtitulom Suita č. 2 pre klavír. Po prestávke sa môžeme tešiť na sviežu hudbu *Dychového kvinteta Es dur*, KV 452 Wolfganga Amadea Mozarta a na premiéry skladieb dvoch súčasných slovenských skladateľov, Mariana Lejavu a Tomáša Boroša.

Juraj Beneš zanechal v slovenskej hudbe nezmazateľnú stopu. Svojím originálnym kompozičným jazykom, ktorý pôsobí dojmom bezstarostnosti, „znevažovania vážneho“, obohatil domácu hudobnú tvorbu o ďalšiu zaujímavú koncepciu exponovania hudobného materiálu. Ako muzikológ a pedagóg na Vysokej škole múzických umení v Bratislave predstavil nielen študentom, ale aj odbornej verejnosti nové pohľady na výklad rôznych teoretických problémov. Jeho definícia vývoja hudobného myslenia je do dnešných dní nadčasovým názorom, podobne ako systém hierarchizácie intervalov. Poznajúc diela slávnych majstrov dokázal študentom pútavo rozprávať o bachovskej fúge či beethovenovskej sonáte. Znalosť tradície mu tiež zaručila pevný základ v jeho skladateľskom remesle, na ktorom následne mohol vystavať osobitosť vlastného jazyka.

Okrem hudby európskych veľikánov sa Juraja Beneša pochopiteľne dotýkala aj tvorba jeho slovenských súčasníkov, kolegov, skladateľov, s ktorými ho spájali rovnaký životný, umelecký i historický priestor. Svoj vzťah k týmto osobnostiam slovenskej hudby Beneš sprítomnil vo svojej suite *Old Boys Anthology*. Jeho antológia, ktorú v širšom kontexte chápeme ako súbor jednotlivých množín so spoločným jednotiacim prvkom, je komplexnou výpoveďou o hudbe tých autorov, ktorí boli prenasledovaní, alebo perzekvovaní bývalým politickým režimom. Hudobné portréty desiatich avantgardných skladateľov zo 60. rokov 20. storočia vypovedajú o pestrosti skladateľských hudobných poetík, ktoré sa profilovali v tomto náročnom období.

Úvodné Prelúdiu sa odvoláva na hudbu Mira Bázlika, tradicionalistu, no zároveň hudobného vizionára. Forma prelúdia, ktoré je typické pre hudbu baroka, z ktorej Bázlik nikdy neprestal čerpať, či romantizujúci idióm sú odkazmi na jeho úctu k tradícii. Expresivita a náročný harmonický jazyk zas poukazujú na jeho dotyky s tvorbou predstaviteľov druhej viedenskej školy. V druhej časti siahol Beneš po balade, charakteristickej pre tvorbu Tadeáša Salvu. Jej melancholický charakter dokázal zachovať nielen v jej pomalých, ale aj dramatických expresívnych pasážach. Radosť z hudby samotnej, ktorá je príznačná pre Jozefa Malovca, Beneš obsiahol pomocou voľnej formy Impromptu, vyznačujúcej sa náznakmi improvizácie. Jej téma s výrazným rytmickým pôdorysom a tanečným charakterom je akýmsi mostom celej časti. Beneš ňou začína, navráti sa k nej a napokon ňou aj ukončí celý hudobný proces. Air Ivana Paríka je transkripciou jeho slávnej piesne *Jesenné stádo*. Po iskrivom úvode sa proces rozplynie do rôznych melodických fragmentov. Dominancia melódie poukazuje na prepojenie Benešovej inšpirácie spolu s uchopením Paríkovho skladateľského jazyka. Pochod so značnou mierou irónie je poctou skladateľovi, milujúcemu hru s akýmkoľvek hudobným parametrom, no najmä rytmom – Iljovi Zeljenkovi. Karikatúra pochodu s rytmicky výrazným motívom, so staccatom a akcentami vytvára celkový groteskný charakter hudby. Citáciou myšlienok z diel velikánov, Johanna Sebastiana Bacha, Oliviera Messiaena či Eugena Suchoňa, v šiestej časti Reminiscencia Beneš poukazuje na celoživotné nasadenie Juraja Hatríka v oblasti zrozumiteľného hudobného vzdelávania detí a mládeže. Siedma časť Canone, venovaná Jozefovi Sixtovi, začína citáciou kánonu z jeho *Piano sonaty*. Práve kánon ako najprísnejšia forma imitačného kontrapunktu je výstižná pre skladateľa, ktorý svojím precíznym štruktúrnym myslením vytvoril kompaktné diela najmä absolútnych foriem. Berceuse pre Ladislava Kupkoviča zachytáva jeho skladateľskú poetiku po odklonení sa od

avantgardnej expresívnosti. Intímna uspávanka vychádza zo základnej kadencie s nenápadným harmonickým napredovaním. Napriek nepatrným vybočeniam z pokojnej nálady je pre celú skladbu príznačné silné ukotvenie v tonálnom prostredí. Experimentovanie Petra Kolmana so zvukovosťou ako takou, jeho racionálna organizácia hudobného materiálu so zmyslom pre kontrast a farebnosť, konfrontácia hudby a ticha, sa odrážajú v predposlednej časti cyklu s názvom Echo. Záver patrí hudobnému filozofovi Romanovi Bergerovi. Postlúdium, kontemplatívna hudba s výrazne meditatívnym, reflexívnym charakterom ukončuje celý cyklus s tak typickými bergerovskými otázkami a pomaly rodiacimi sa pravdivými odpoveďami. Inšpirovanie sa cudzími hudobnými myšlienkami by nás mohlo zvädzať k myšlienke slabej organizovanosti, roztrúsenosti či dokonca nedostačujúcej autorskej originality. Naopak, snaha Juraja Beneša vystihnúť skladateľskú poetiku desiatich slovenských autorov svedčí o jeho komplexnom a zrozumiteľnom myslení. Nad celým cyklom je totiž silno počuteľná osobnosť Beneša, ktorý každú miniatúru, aj napriek inšpirácii, podal svojím vlastným originálnym spôsobom.

Nadčasová, stále aktuálna hudba Wolfganga Amadea Mozarta je centrom druhej polovice koncertu. Jeho *Dychové kvinteto Es dur*, KV 452 obkolesujú dve skladby súčasných slovenských skladateľov. Práve tento slávny komorný kus svetového veľikána im slúžil ako štartovací bod pri písaní ich vlastných autorských kompozícií. Rozdielnosť hudobných poetík Mariana Lejavu a Tomáša Boroša sú jasnou zárukou toho, že dnes si vypočujeme svojím vyznením dva diametrálne odlišné kúsky. Tie ale spája práca skladateľov so základným tónovým prostredím tóniny Es dur a nástrojové obsadenie.

Marian Lejava svojom diele *Quintettino tenero* (*notturno no. 7*) (*illuminato dal grande Amadeo*) nadväzuje priamo na „mozartovský“ Es dur. Komplexnosť a intimitu tohto odkazu vysvetľuje autor takto:

„Skladba vznikla na objednávku Ivana Šillera pre jeho Ensemble Ricercata koncom leta tohto roku. Ivanovo nasmerovanie k Mozartovmu *Dychovému kvintetu*, KV 452 otvorilo komunikačný kanál a *Quintettino* ‚vzniklo v okamihu‘ akustickým naplnením sonority radu alikvotných tónov počiatočného akordu Es dur kvarteta drevených dychových nástrojov (počítajúc k nim aj lesný roh) a klavíra: toho plného, zároveň však mäkkého, takmer pastorálneho Es duru. V okamihu vznikol pravdaže iba koncept. Písanie nôt predsa len zaberie viac času. Snom asi každého skladateľa je TO mať rýchlo za sebou. To písanie nôt, pochopiteľne.

Mozart ma sprevádza už od detstva, jeho *Symfónia g mol*, KV 550 je jednou z troch symfónií, ktoré ma vyslali na celoživotnú púť hudobníka. Moje skladateľské začiatky boli v znamení kostrbatých pokusov o imitáciu tohto veľikána a dnes sa z času na čas opäť k nemu vraciam a zisťujem, ako málo o ňom skutočne vieme a aká záhadná a plná kódov,

napriek všeobecne deklarovanej prístupnosti, jeho hudba je. Dovoľujem si tvrdiť, že ani hudobníci v skutočnosti netušia, čo nám odkázal. Áno, hudba je to príjemná, lúbezná, výsostne harmonická, dokonca vraj s liečivými účinkami, ale jej pravú podstatu musí ľudstvo ešte len odhaliť. A *Kvinteto* je jedným z tisícky týchto „kódov“. Nie nadarmo som mu venoval svoju prvú operu, ktorú som nazval „Bohumilý“.

V skladbe, ktorá má tri miniatúrne časti, postupne k veľkému Amadeovi pripájam o nič menších Ligetiho, Wolffa spolu so Schönbergom a Bergom a Kurtága s lvesom. Drobné názvuky a mikrocitácie úzkeho výberu mojich hrdinov sprítomňujú okamih návratu k ‚Mozartovmu‘ akordu. U mňa zaznieva až úplne na konci diela. Skladba sa teda môže hrať aj od konca do svojho začiatku. Myšlienka jednoty je tým teda prítomná v samotnej konštrukcii diela.

Vstupný Es durový akord a nesmrteľný MoZart: krehký (*zart*), bohom milovaný (*amadeus*) mužiček s darom naplňať srdcia a trápiť (iniciováť) myseľ. Mäkký Es dur, ako keď letná noc pomaly zahaľuje svojim plášťom posiatym žiariacimi hviezdami nebesá. Preto nokturno. Už siedme v poradí, azda začínajúce druhý cyklus tzv. *The Gloaming Sessions? The Gloaming Sessions Vol. 1* (op. 11, 2000 - 2006) je cyklus šiestich kratších skladieb - noktúr pre atypické inštrumentálne ansámble (od 3 do 6 nástrojov) často s poetickými názvami. Skladby majú rôznu dĺžku (od 3 do 14 minút), no spoločný koncept založený na často jednej hudobnej idei.

Ďakujem Ivanovi Šillerovi za dôveru a možnosť opäť sa raz k viedenskému majstrovi prihovoriť.“

Hudba Wolfganga Amadea Mozarta ani v dnešnej dobe nestráca na elegancii. A to ani v prípade, že ju

obkolesujú diela súčasných skladateľov. Šarmantný, vtipný, odľahčený charakter hudby je vždy plný nových impulzov, inšpirujúcich každého z nás. Ako autor viacerých kompozícií, ktoré boli prevratné svojimi novými nástrojovými kombináciami, vytvoril Mozart neraz prototypy slúžiace ako podnet pre vznik rovnakých či podobných skladieb ďalších skladateľských generácií. Medzi takéto opusy patrí nepochybne aj *Kvinteto pre klavír, hoboj, klarinet, lesný roh a fagot Es dur, KV 452*, o ktorom napísal otcovi:

„Hral som dva veľké koncerty (KV 450, 451) a potom kvinteto, ktoré zožalo výnimočný potlesk. Osobne si myslím, že je to najlepšia skladba, ktorú sa mi v mojom živote podarilo skomponovať, len som si prial, aby ste to mohli počuť - a ako krásne bolo zahrané!“

Mozart kvinteto dokončil 30. marca 1784. V tomto období sa azda najväčšmi zaoberal klavírom. Napísal väčšinu svojich klavírnych koncertov a na poli komornej hudby ho inštrumentačne spájal s farebnosťou dychových nástrojov. Tie sú v kontexte problematiky ladenia mimoriadne špecifické. Výber tóniny Es dur jasne potvrdzuje, že Mozart výborne poznal technické možnosti (nielen) dychových nástrojov. Aj v tomto diele vynikajú ich sonoristické kvality. Neobyčajne prirodzené plynutie kompozície (bez väčších dramatických vzruchov) je výsledkom rovnováhy a primeranosti všetkých zložiek, ktoré tvoria toto nádherné majstrovské dielo.

Tomáš Boroš, klavirista, skladateľ, pedagóg a hudobný redaktor Rádia Devín vymyslel pre svoju skladbu veľmi zaujímavý koncept. Jej základnou kostrou je rozhlasová nahrávka, od ktorej sa odvíja všetko ostatné hudobné dianie. Aj Boroš, podobne ako Lejava, nadviazal vo svojej *Radio Rhapsody* na tóninu Es dur. Stredobodom nahrávky je totiž *Predohra* Jána Levoslava Bellu v tej istej tónine. Autorovo nadšenie z tvorby, zo skúšania nových vecí a z celého tohto „experimentu“ výborne zachytávajú jeho rečnícke otázky:

„Nemé filmy sprevádzala živá hudba – dá sa takto sprevádzať aj rozhlasové vysielanie? Čo sa stane, keď sa stretne hudba s hudbou – živá interpretácia s nahrávkou, a čo, ak sa stretne hudba so slovom? Nakoľko je reč hudbou, čo robí hudba s významom slova, je hudba iba komentárom k slovu, alebo sa vie aj presadiť? Spojenie produkcie s reprodukciou vytvára napätie alebo súlad?“

Pointou kompozície je, že interpreti priamo na javisku „komentujú“ dianie rozhlasovej nahrávky. Ich hra je riadená pokynmi ako: „imitovať hlas moderátora“, dupnutie či improvizácia, ktorej pravidlá sú ale veľmi jasne definované. Zvukovo mimoriadne zaujímavá kompozícia je príspevkom skladateľa k 50. výročiu Rádia Devín, ktoré oslávi na budúci rok.

Mária Gavalová

s použitím textu Róberta Šebestu o Mozartovom Kvintete, napísaného pre festival Dni starej hudby 2000

Marian Lejava je okrem svojej bohatej dirigentskej a pedagogickej činnosti stále aktívny ako skladateľ, aranžér i vydavateľ. Jeho diela boli doposiaľ uvedené na domácich a zahraničných festivaloch a koncertných i operných scénach (Melos-Étos, ISCM World New Music Days [2013 Košice, 2015 Záhreb, 2019 Tallinn], Večery novej hudby, Nová slovenská hudba, Muzički biennale Zagreb, Varšavská jeseň, Contempuls Praha, Expozice nové hudby Brno, Soozvuk Bratislava a d.). Na svojom konte má dva autorské albumy (Chant d'Amour s tvorbou z rokov 1998 – 2002 [2005] a Metrum ensemble plays Marian Lejava: Live in Budapest s tvorbou z rokov 2008 – 2014 v spolupráci s budapeštianskymi hudobníkmi [2017]), ako aj množstvo diel na rôznorodých komorných a orchestrálnych kompiláciách. V r. 2016 uviedol v Štátnom divadle Košice svoje prvé scénické dielo *Gottgefällig*, ktoré zaujalo kritiku i laickú verejnosť. Dielo zaznelo aj na medzinárodnom divadelnom festivale Eurokontext

2017 v SND v Bratislave. V r. 2014 realizoval úpravu Dvořákovvej *Rusalky* pre komorný orchester, ktorá bola premiérovaná s veľkým ohlasom v divadle vo švajčiarskom Biel/Solothurne. Odvtedy sa pravidelne hráva na európskych operných scénach, naposledy v marci 2021 vo francúzskom Limoges a nemeckom Braunschweigu. V nasledujúcich rokoch pripravil množstvo ďalších úprav diel klasického repertoáru, z ktorých posledné dve, husľové koncerty Beethovena a Schumannna, nahrál spolu s huslistom Milanom Palom na CD v r. 2020. V súčasnosti pripravuje svoj prvý autor-ský koncert v spolupráci s PKF - Prague Philharmonia, na ktorom bude premiérovať nové diela z obdobia 2020 - 2021. Rok 2021 je pre Lejavu rokom troch orchestrálnych premiér: *The Wrath Overture*, op. 26 (SOSR, jún), *Birds 'n 'fishes*, op. 30 (ŠFK Košice, november) a *Herbsttag*, op. 29 (M. Pala, Ensemble Opera Diversa, Brno, november).

www.marianlejava.com

Tomáš Boroš po absolvovaní štúdia na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (hudobná výchova - slovenský jazyk a literatúra) pokračoval na VŠMU - skladbu študoval u Vladimíra Bokesa, klavír u Zuzany Niederdorfer. Od roku 1995 pôsobí v Slovenskom rozhlase ako hudobný redaktor. V rokoch 2010 - 2018 bol vysokoškolským pedagógom na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského, kde vyučoval hudobnopedagogické predmety a kompozíciu a v rokoch 2012 - 2015 tu bol vedúcim Katedry hudobnej výchovy. Jeho hudobné diela zaznievajú na koncertoch, festivaloch, sú súčasťou profilových CD albumov slovenských interpretov (VENI ensemble, Elena Letňanová, Milan Pala, Eva Šušková, Ivan Šiller), je činný aj ako klavirista (CD *Situations* a CD *Divertimento* - štvorručne s Ivanom Šillerom). Je autorom viacerých hudobnopedagogických publikácií (Hudobná edukácia, Skladačky, Hudba ako čin, Hudobná tvorba v edukácii).

ENSEMBLE RICERCATA

Ensemble Ricercata je súbor, ktorý sa venuje interpretácii komornej hudby so zameraním na tvorbu skladateľov 19. a 20. storočia a súčasnú hudbu. Vznikol v roku 2010, jeho zakladateľom a umeleckým vedúcim je významný slovenský klavirista, pedagóg a organizátor hudobného diania Ivan Šiller. Stálymi členmi súboru sú Helga Varga Bach (soprán), Milan Paľa (husle, viola) a Ronald Šebesta (klarinet), ku ktorým sa pravidelne pridávajú Tomáš Boroš (klavír), David Danel (husle), Balázs Adorján, Andrej Gál (violončelo), Veronika Vitázková, Ivica Gabrišová (flauta) a iní. Výrazným obdobím pre Ensemble Ricercata boli roky 2014 a 2015, kedy súbor vo Veľkom koncertnom štúdiu Slovenského rozhlasu v Bratislave realizoval koncerty s mottom „Stretneme sa na pódiu“ ako rezidenčný súbor Rádia Devín. Projekt Rezidenčný súbor Rádia Devín – Ensemble Ricercata bol v roku 2015 nominovaný na cenu Radio_Head Award v kategórii „Hudobný počín roka 2014“.

Spoločným menovateľom všetkých koncertných programov Ensemble Ricercata je ich inovatívnosť a ucelenosť, ktorá divákovi prináša možnosť vnímať hudbu v širšom kontexte. V repertoári ansámblu sa nachádzajú celosvetovo známe diela komornej hudby, pre súbor je ale dôležité objavovať a na koncertné pódia prinášať menej rozšírené, no rovnako výnimočné skladby. Ensemble Ricercata vystúpil na mnohých miestach po celom Slovensku (Šurany, Senica, Rimavská Sobota, Poltár, Lučenec, Stará Turá, Dolný Kubín, Nové Zámky, Košice, Ružomberok, Bratislava) a Českej republike (Litomeřice, Olomouc, Brno). Súbor za svoje poslanie považuje prinášať kvalitnú hudbu do menších miest a prispieť k obnove tradície koncertov komornej klasickej hudby.

INTERPRETI

Klaviristka **Andrea Báležová** je absolventkou Konzervatória v Žiline a VŠMU v Bratislave. V štúdiách klavírnej hry, so zameraním na súčasnú hudbu, pokračovala na Kráľovskom konzervatóriu v Gente u Daana Vandewalle a komornú hru tu študovala u Marcela Lequeuxa. V r. 2005 ukončila doktorandské štúdium na Univerzite Komenského v Bratislave (prof. Stanislav Zamborský). Svoje odborné vedomosti si rozšírila ďalším štúdiom na VŠMU v Bratislave v odbore Hudobná teória, ktoré ukončila bakalárskym stupňom.

Absolvovala majstrovské interpretačné kurzy u Pierra Jasmina, Eugena Indjića, Lazara Bermana, Györgya Nádora, Petra Toperczera, Dany Protopopescu, Nicolasa Hodgesa, Ueli Wigeta, zúčastnila sa majstrovských seminárov hudby 20. storočia s Alexejom Ljubimovom a Janom Michielsom. V r. 2004 sa stala štipendistkou Internationale Ferienkurse für Neue Musik Darmstadt. V r. 2005 získala štipendium Luxemburského veľkovojevodstva a ročné štipendium Európskeho centra umení Hellerau v Drážďanoch, kde získala angažmá v medzinárodnom ansámblí súčasnej hudby, s ktorým vystúpila na festivale Drážďanské dni súčasnej hudby.

Andrea Báležová sa venuje sólovej i komornej hudbe, najmä súčasnej. Významnými počinmi sú mnohé premiéry sólových a komorných skladieb domácich i zahraničných autorov na prestížnych pódiumoch (Holandsko, Belgicko, Nemecko, Česká republika, Maďarsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko). Je vyhľadávanou korepetítorkou s dlhoročnou praxou a bohatým speváckym repertoárom. Je rezidenčným korepetítorom Medzinárodných kurzov komornej hry Camera Comora, pravidelne sa zúčastňuje speváckych súťaží doma i v zahraničí, spolupracuje s poprednými slovenskými sólistami a Operným štúdiom SND (majstrovské kurzy,

Noc s Operným štúdiom, monodráma Denník Anny Frankovej, komorná opera J. Grešáka Zuzanka Hraškovie, naštudovanie opery Dido a Aeneas). K významným počinom patrí aj online projekt Dvořákovy piesne – kúsok ticha v hudbe, na ktorom spolupracovala so sólistami Opery SND. Popri umeleckej činnosti sa intenzívne venuje aj realizácii rôznych umeleckých a edukačných projektov, je autorkou a koordinátorkou projektu Students Meet Professionals.

Andrea Bálešová pôsobí ako pedagóg a vedúca odboru hra na klavíri na Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave. Za svoju pedagogickú činnosť získala viacero ocenení (Ocenenie Konferenciou biskupov Slovenska, Cena primátora mesta Bratislavy za úspešnú prácu s mládežou).

Podieľala sa na realizácii autorského CD slovenského skladateľa M. Lejavu (2002), CD skladateľského združenia SOOZVUK (2005), CD Melos-Ethos Ensemble (2005, 2006), CD Música Contemporânea s Trio Neue Music (2007) a CD The Radical Cut (klavírne duo Šiller-Bálešová; 2010).

Hornistka **Carlie Bigelow** pochádza z Kanady. Momentálne žije v Bratislave a v orchestri Slovenskej filharmónie zastáva post 2. hráča na lesnom rohu.

Carlie študovala v rokoch 2008 – 2013 v triede Harcusa Hennigera na univerzite v Toronte, kde získala magisterský titul v študijnom odbore hudobná interpretácia. Svoje štúdiá ukončila v Zürichu na Umeleckej vysokej škole u Radovana Vlatkovića.

V rokoch 2008 – 2013 bola Carlie tiež aktívnou vojačkou, členkou dychovej hudby Kanadskej kráľovskej armády a inštruktorkou hry na lesnom rohu Kanadských ozbrojených síl. V rokoch 2016 až 2017 bola prvou hráčkou na lesnom rohu Štátnej opery Stará Zagora (Bulharsko), neskôr pôsobila ako členka Concerto Budapest Orchestra.

Fagotista **Jan Hudeček** (1990) pochádza z muzikantského prostredia. Je absolventom Akadémie múzických umení v Prahe v triede prof. Františka Hermana a prof. Jiřího Seidla.

V roku 2005 vo veku pätnásť rokov dosiahol veľký úspech na medzinárodnej súťaži 15. Concorso Internazionale per Giovani Musicisti „Città di Barletta“ v Taliansku, kde sa stal absolútnym víťazom všetkých kategórií v súťaži dychových nástrojov (vek do 30 rokov). V roku 2008 získal 1. cenu a titul laureáta v 42. ročníku národnej rozhlasovej súťaže Concertino Praga. Je tiež laureátom rovnakého ročníka medzinárodnej rozhlasovej súťaže, na základe čoho následne nahral pre Český rozhlas fagotový koncert Jána Nepomuka Hummela. V máji roku 2014 získal 1. cenu a titul laureáta v medzinárodnej interpretačnej súťaži Pražskej jari zo 111 účastníkov z celého sveta. V tejto súvislosti získal aj cenu Českého hudobného fondu za najlepšie predvedenie skladby súčasného českého autora, skomponovanej špeciálne pre túto príležitosť (Jiří Teml: Commedia pre fagot a klavír).

Jan Hudeček je jedným z najuznávanejších českých fagotistov svojej generácie. Disponuje širokou a pestrou škálou technických a výrazových interpretačných schopností spolu so strhujúcou energiou. Poslucháčov dokáže vtiahnuť do svojej interpretačnej koncepcie jasnou presvedčivosťou a nevšednou charizmou. Jeho interpretácia vyvážene prepája prirodzený emocionálny náhľad s koncepcie analytickým.

Venuje sa predovšetkým sólovej koncertnej činnosti a pravidelne nahráva pre Český rozhlas. Rád propaguje hudbu 20. storočia, najmä francúzskych autorov. V roku 2017 nahral spolu s klaviristkou Alenou Grešlovou svoje profilové CD s francúzskymi komornými skladbami 20. storočia. Často uvádza aj nové koncerty súčasných českých autorov. V roku 2018 premiéroval fagotový koncert prof. Jana Vičara a v roku 2021 jazzový fagotový koncert Lukáša Sommera. Koncertoval v Rakúsku, Nemecku, Švajčiarsku, Poľsku, Taliansku, Francúzsku, Turecku, Španielsku, Japonsku a USA. Od konca roku 2011 pôsobí ako sólista v orchestri Národného divadla v Prahe, od roku 2015 vyučuje na Hudobnej fakulte Akadémie múzických umení v Prahe a v roku 2020 sa stal členom komorného súboru Belfiato Quintet.

Ronald Šebesta (1967) je jedným z popredných slovenských hráčov na klarinete. Po svojich štúdiách v Bratislave (VŠMU) a Boulogne (Francúzsko) začal svoju kariéru roku 1993 ako 1. klarinetista Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu. Od roku 1996 zastával rovnakú pozíciu v komornom orchestri mesta Bratislavy Cappella Istropolitana. Jeho hudobné záujmy týkajúce sa súčasnej hudby ho viedli k spoluzaloženiu VENI ensemble, súboru pre súčasnú hudbu (1988 -), neskôr potom experimentálnych súborov pre improvizovanú hudbu Vapor del Cuore (1995 - 2004) ako aj slovensko-rakúskej skupiny DON@U.com (2004 -). Počas rokov 1997 - 2004 založil a umelecky spoluformoval komorný súbor Opera Aperta ensemble.

Dlhoročne spolupracuje s klaviristkou Norou Škutovou vo formácii Duo Eliason (1990 -). V posledných rokoch úzko spolupracuje najmä so svojím bratom Róbertom na poli historicky poučenej interpretácie, kde je ich hlavným projektom Lotz Trio dobových basetových rohov (2004 -). Ako orchestrálny hráč na historickom modeli klarinetu v posledných rokoch opakovane účinkuje najmä s viedenskou Wiener Akademie, budapeštianskym Orfeo Orchestra a krakovskou Capellou Cracoviensis. Jeho sólové vystúpenia s orchestrami sú nepravidelné, avšak zahŕňajú okrem slovenských pódíí napríklad aj účinkovanie v Sankt Peterburgu (2013, Cappella Tavricheskaya). Od roku 2012 opakovane uvádza svoj sólový recitál pod názvom „Classic malts“. V rokoch 2002 - 2010 pôsobil pedagogicky na VŠMU ako učiteľ hry na klarinete a komornej hudby. Od roku 2013 pôsobí na rovnakom poste na Akadémii umení v Banskej Bystrici.

Ivan Šiller (1977) je koncertný klavirista, pedagóg a organizátor hudobných projektov. Študoval hru na klavíri v Bratislave (ZUŠ Milica Kailingová, VŠMU Daniela Varínska) a Gente (Kráľovské konzervatórium, Daan Vandewalle), ako štipendista v USA (Tanglewood Music Center), Kanade (Banff Center for the Arts) a Nemecku (Ferienkurse für Neue Musik Darmstadt).

Venuje sa interpretácii klasickej i súčasnej hudby, ensemblovej aj sólovej hre a hudobnej reinterpretácii výtvarných diel. Rád spolupracuje s inými hudobníkmi, s ktorými formuje rôzne zoskupenia - Cluster ensemble, Ensemble Ricercata alebo Prague Modern. Spoluvytvára alternatívne „vzdelávacie inštitúcie“ - študentský projekt VENI ACADEMY či sériu detských workshopov SoundOrchestra - zamerané na improvizáciu, grafické partitúry a experimentálnu hudbu. Aktívne spolupracuje so súčasnými slovenskými i zahraničnými skladateľmi. Pôsobil na Katedre hudobnej výchovy PdF UK ako pedagóg aj vedúci katedry.

Je autorom množstva hudobných projektov, organizátorom festivalov i koncertných cyklov. Predsedá slovenskej sekcii Medzinárodnej spoločnosti pre súčasnú hudbu (ISCM), s ktorou pripravil hudobný počin roka 2013 - ISCM World New Music Days - ocenený v rámci

Radio_Head Awards 2014. V roku 2016 sa stal umeleckým riaditeľom vzdelávacieho projektu SUPERAR Slovakia, ktorý sa koná v spolupráci s viedenským chlapčenským zborom a Konzerthaus Wien. Za svoju umeleckú činnosť získal niekoľko cien a nominácií. V rokoch 2016, 2018 a 2019 bol súbor Cluster ensemble nominovaný na cenu Nadácie Tatra banky za album Cluster ensemble Plays Philip Glass, na cenu Krištáľové krídlo v kategórii hudba a na cenu Radio_Head Award v kategórii nahrávka roka - klasická hudba.

V roku 2018 vydal Ivan Šiller svoje debutové sólové CD FIFTY, ktoré je ojedinelou zbierkou viac ako 20 skladieb súčasných autorov. V roku 2020 získal nomináciu Radio_Head Award v kategórii klasická hudba za ďalší sólový album Lasciar sonare s hudbou P. Glassa, V. Silvestrova, G. Ligetiho a M. Burlasa.

www.ivansiller.com

Daniela Varínska patrí medzi významné umelecké osobnosti slovenského interpretačného umenia. Po absolvovaní konzervatória dokončila svoje štúdiá v St. Peterburgu a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a veľmi skoro sa presadila ako sólistka v hudobnom živote a svoju koncertnú kariéru postupne rozvíjala na dôležitých pódioch štátov Európy a Ameriky.

20

21

Repertoár Daniely Varínskej obsahuje okrem najnáročnejších diel sólovej literatúry viac ako 30 klavírných koncertov, ktoré interpretovala s významnými orchestrami a dirigentmi. Jej široká hudobná rozhľadnosť sa prejavuje aj v oblasti komornej hudby, kde je vyhľadávanou partnerkou okrem iného pri predvedení kompletných cyklov husľových a violončelových sonát a variácií L. v. Beethovena a J. Brahmsa.

Úspešne účinkuje s recitálmi aj na kladivkovom klavíri na významných festivaloch (napríklad Pražská jar, Haydn-festival) a často sa prezentuje s dielami autorov 20. storočia ako aj súčasnej slovenskej hudby. Pedagogicky pôsobila o. i. na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, kde vychovala veľký počet absolventov a doktorandov. V roku 2004 bola vymenovaná za vysokoškolskú profesorku. Nahráva na CD nosiče pre rôzne firmy sólový aj komorný repertoár. Po úspešnom koncertnom uvedení všetkých 32 Beethovenových klavírných sonát (2004 - 2008) na abonementných koncertoch Slovenskej filharmónie vyšla nahrávka celého cyklu na 9 CD nosičoch v r. 2008 (Diskant).

Daniela Varínska bola v r. 2017 vyznamenaná cenou Nadácie Tatra banky za umenie.

Matúš Veľas (1989) študoval hru na hoboji u Štefana Sklenku na Konzervatóriu v Košiciach a následne na Hudobnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave pod vedením Petra Kosorína. Počas štúdií získal viacero ocenení z domácich a medzinárodných interpretačných súťaží. Ako sólista spolupracoval so Štátnou filharmóniou Košice, Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu, s komorným orchestrom Cappella Istropolitana a so Slovenskou filharmóniou. Prvý profesionálny post získal v Symfonickom orchestri Slovenského rozhlasu, kde v rokoch 2011 - 2016 zastával funkciu prvého hobojistu. Okrem orchestrálnej a sólovej literatúry sa venuje aj komornej tvorbe (spolupracoval napr. s Daliborom Karvayom, Igorom Karškom a d.) a je členom Albrechtovho tria.

Vstup volný

in-music.sk

[facebook.com/
inmusicsk](https://facebook.com/inmusicsk)

Navštívte náš e-shop s dobrou
hudbou: shop.in-music.sk